Anul III. *Martie 1933.* *Nr. 27.*

PLAIURI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAȚIEI CORP. DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. HUNEDOARA.
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI GENERALĂ.

CUPRINSUL:

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: PETROȘENI, STR. FILIPESCU No. 3.

Revista „Plaiuri Hunedorene" apare lunar sub conducerea unui comitet de redacţie compus din:

Sabin Jula — Simeria, preşedintele Asociaţiei învăţătorilor,
A. Constantinescu — Hunedoara, v.-preşedintele Asoc. înv.
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociaţiei învăţătorilor,
Nicolae Creţu — Orăştie, membru în Comitetul Asoc. înv.,
I. Morţun — Simeria, secretarul Asociaţiei învăţătorilor,
Alexiu David — Petroşani, institutor.

Redacţia: **AL. DAVID.** — Administraţia: **GH. ITTU.**

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sandoveanu şi **Apostol Culea** — Bucureşti, **Olimpia Teodoru** — Lugoj, **Victoria Popagoga** — Hunedoara.

Constantin Sporea, Victor Solomon, Elena Sporea, I. Mihu, N. Sporea şi **Iosif Stanca** — Deva, **I. Măgură.**

C-tin Stan şi **Petre Petrescu** — Sibiu, **Vasile Lucaciu** — Petroşeni, **Marin Biciulescu** — Bucureşti, **P. Rusu** — Ţebea, **Alexiu David** — Petroşeni, **Sabin Jula** şi **I. Morţun** — Simeria, **Nicolae Creţu** — Orăştie, **A. Constantinescu** şi **Valeria Nemet** — Hunedoara, **Ioan Baciu** — Răcăştie, **Daniil Popescu** — Hăşdat, **Pavel Popescu** — Peştişul-Mic, **Pompeiu Hossu Longin** — Vulcan, **Sterian Ciucescu** — Ruda, **N. Roşca Greci, G. Mironescu** — Iaşi, **I. Bura, Pavel Lazăr** — Brad, **M. Butoi** — Luncoiul-de-sus, **G Enescu** — Piteşti şi **N Danielescu** — Deva, **Elisabeta Beisser** Ghelar, **Niculae Manea** — Curpeni. *M. Bogza, F. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V. Popa, Veturia Mărginean, Emilia Ivaşcoiu, P. Simoiu, Gh. Totescu, D. I. Băgescu, Gh. Beuran, Ion C. Florea, I. Barna, O. Dubenschi, N. Manea, M. L. Ramses, V. I. Mareş, I. Mermezeu, I. Mânduc, I. Trifoiu, I. Brătulescu, T. Ittu, Hartwig Fr., Ion Sântimbreanu, Maria Lenkei, Sp. Popescu.*

Manuscrisele se vor trimite direct redacţiei.

ABONAMENTUL: 100 LEI.

Abonamentele şi anul revistei se socoteşte după anii şcolari adecă de 1 SEPTEMVRIE la 1 IULIE.

Anul III. Martie 1933. Nr. 27.

PLAIURI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAȚIEI CORP. DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. HUNEDOARA. ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI GENERALĂ.

IMPORTANȚA FOLCLORULUI PENTRU EDUCAȚIE

Pedagogia modernă ne învață că educația copilului trebue să se facă luând de bază și ținând mereu cont de realitățile lui individuale. Tot astfel și în educația unui popor trebue să se ia ca bază și să se țină cont de realitățile lui etnice, de felul de viață și de cultura ce acel popor a produs. La noi — în trecut și în domeniul educației — ca și în alte domenii de altfel — mai mult s'a imitat. Ori mai bine zis am luat de gata cea ce am aflat în apus. In apus cultura poporală nu e așa bogată ca la noi. Fie că n'a fost din început așa bogată, fie că s'a pierdut nefiind colecționată la timpul său. Popoarele apusene au o veche cultură a claselor suprapuse. O cultură care radiază din sus în jos. Pecând la noi cultura clasei suprapuse e abia de azi, de eri. La noi cea ce face admirația străinilor este încă cultura anonimă poporală, care radiază din jos în sus. Inspirați din cultura poporală au scris scriitorii noștrii cele mai frumoase poezii și buc. literare. Arta poetică poporală a fost atât de desvoltată încât poetul Alexandri s'a simțit îndemnat să zică că „Românul e născut poet". Tot

așa desvoltată a fost și arta decorativă de cusături și țesături încrustare în lemn și destul de desvoltată și arta muzicală. N'a rămas pe jos nici filozofia poporală cuprinsă în așa zisele proverbe, dintre cari destule sunt de proveniență românească. In ce privește literatura poporală; în trecut a înflorit poezia epică (balada) și basmul. Acum mai înflorește abia poezia lirică. Balada, basmul, colindele și doinele; vorba poetului „Se sting, se prăpădesc ca un cântec bătrânesc". Noroc, că cele mai multe au fost culese și unele și prelucrate de oameni cari și-au dat sama de marea lor însemnătate. Cel dintâiu adunător al literaturii poporului a fost Anton Pan. După dânsul au urmat Ispirescu At. Marienescu, poetul Alexandri, un prof. ceh Jarnik în tovărăşie cu Andrei Bârseanu, Pompiliu, Dem. Teodorescu, Eminescu, Creangă, Sevastos, Enea Hodoș, Tudor Pamfile și alții. Să nu uităm nici pe Ion Pop Reteganul. Mai în urmă și Muzeul limbii române din Cluj a adunat Cântece de stea și colinde. — Arta decorativă a cusăturilor, țesăturilor și crestării în lemn încă e în declin. Imbrăcămintea cu frumoasele cusături este înlocuită cu zdrențe pretențioase și ridicole de târg. Lumea de azi nu mai are timp și plăcere să se ocupe cu lucruri așa de migăloase, cari cer multă iscusință și mai multă răbdare. Despre însemnătatatea acestei comori și-a dat sama mai întâiu regretatul prof. din Sibiu, Dem. Comșa, care în anul 1903 a aranjat în Sibiu o expoziție de cusături, țesături și crestături în lemn, întocmind și un album de țesături și cusături românești. A mai întocmit un astfel de album și Minerva Cosma și în urmă și alții. Produsul muzical poporal l'au adunat toți compozitorii noștri: Dima, Porumbescu, Muzicescu, Vidu, Brediceanu, Bena și mulți alții. Mai în urmă prof. Drăgoi.

Ce însemnătate poate avea în educație această bogăție de cultură poporală adecă folclorul?

1. Basmele și baladele ajută foarte mult la desvoltarea gustului de cetit. Știm cu toții cât de mult plac copiilor și în general tineretului poveștile cu Feți logofeți năzdrăvani și cu părul de aur. Apoi doar toți eroii basmelor și baladelor noastre sunt năzdrăvani: Făt frumos, Prâslea, Harap alb, Gruia lui Novac și ceialalți. 2. Cultivă simțul demnității, bărbăției și omeniei, cari iar sunt scoase la iveală în cele mai multe din basmele și baladele noastre, ca Făt frumos, Toma Alimoș, Oprișanul, Costea din balada Dolca.

3. Desvoltă iubirea de neam și țară prin pildele ce cuprind ca bunăoară acea din legenda despre Mama lui Ștefan cel mare.

4. Contribue la întărirea convingerilor religioase ca acea baladă despre „Brâncoveanu Constantin, boier vechiu și domn creștin". Cred că au și aceste tării de convingeri ale înaintașilor ceva însemnătate în ziua de azi când sunt mulți, cari pentru osul de ros vând neam, țară și D-zeu.

5. Ajută desvoltarea simțului de jertfă pentru ideal prin pilde ca acea din Mănăstirea Argeșului în care Meșterul Manole jertfește ce are mai scump numai să poată zidi „mănăstire înaltă cum n'a mai fost altă".

6. Desvoltă simțul de limbă prin frumusețea limbii în care au fost scrise unele poezii și alte buc. literare, ca „Miorița", „Codrule codruțule", „Făt frumos", „Harap alb".

7. Inobilează simțurile prin frumoasa concepție despre viață și resemnarea filosofică în fața morții precum și prin iubirea fiiască ce se evidențiază din unele. Citez din Miorița „Oiță bârsană, de ești năzdrăvană, și de-o fi să mor în câmp de mohor; să-i spui lui Vrânceanu și lui Ungureanu, ca să mă îngroape, aci pe aproape, în strunga de oi, să fiu tot cu voi, în dosul stânii, să-mi aud cânii". — Nici o răsvrătire, nici o durere ci cea mai deplină resemnare în fața morții. Ne arată atașamentul ce țăranul nostru îl are către ocupația sa și animalele sale „în strunga de oi, să fiu tot cu voi, în dosul stânii, să-mi aud cânii". Apoi iubirea fiiască, iar la cea măicuță, să nu-i spui drăguță, că la nunta mea, a căzut o stea, ci să-i spui curat, că m'am însurat c'o fată de crai, pe-o gură de rai.

Inobilează simțurile și melodiile popoarele, dintre care multe sunt admirate și de străini.

8. Desvoltă gustul estetic arta decorativă, prin regularitatea geometrică și simetria formelor cât și prin armonica întrebuințare a culorilor. Acelaș gust estetic îl desvoltă și frumoasele încrustații în lemn. Și unele și altele perfecționează dexteritatea mânilor și măsura cu ochiul.

Și tot acest produs cultural este elementul etnic care trebue să servească de bază desvoltării noastre culturale.

Este însă întrebarea: Folosim noi învățătorimea care facem în cea mai mare parte educația poporului — această bogăție culturală?

Cred că ar trebui să ne folosim în mai mare măsură de dânsa. Aş fi de părere că în cărţile noastre de cetire să se ia şi din literatura poporală. In manualele de azi abea la legendele istorice se mai ia câte ceva din acea literatură. Şi sunt foarte puţini autori cari au aflat de bine să ia în cărţile lor măcar acea minunată poezie poporală care e „Mioriţa". In schimb abundă nişte istorioare anodine cu Muţunache şi Mihalache, din care trebuie să scoţi cu cleştele o morală şi pe care copii le citesc fără nici o plăcere.

Avem mulţime de basme culese de fostul înv. Pop Reteganul care ce e drept nu a fost prelucrate într'o limbă aşa frumoasă ca cele de Creangă, însă ar putea fi revăzute de unul dintre bunii noştrii scriitori şi editate din nou. Parte dintrânsele — cari ar fi potrivite să se întroducă şi în cărţile de cetire. Asemenea s'ar putea întroduce şi unele proverbe ce esprimă aşa de plastic înţelepciunea poporului.

In ce priveşte muzica poporală; nu e tocmai abandonată fiindcă aproape nu avem alta, ori mai bine zis ce se creiază nou se creiază cu motivele celei vechi, cea ce e fireşte un bine.

Cred că manualele didactice pe copertă în loc de alte chipuri fără noimă ar fi mai potrivit să poarte modele de cusături şi ţesături naţionale cromolitografiate în culori. În interior ar fi să nu lipsească câte un clişeu cu tipuri de ţărani şi ţărance în port naţional. In satele din giurul Sibiului am văzut în Dumineci şi sărbători săsoaicele în portul lor naţional care totuşi nu e aşa frumos ca al nostru. Dacă Saşii cari în toate privinţele sunt mai europeni decât noi — nu se ruşinează de portul lor naţional; apoi cred că nu avem nici noi motivul să ne ruşinăm de al nostru. Aş zice mai mult: Fiecare intelectual dela sate bărbat sau femee să aibă un costum naţional pe care să-l îmbrace în sărbători mari tocmai pentru a arăta că nu ne ruşinăm de moştenirea rămasă nouă dela părinţi. In orele de desen ar fi ca copii să fie puşi să deseneze şi după model şi tocmai modele de artă poporală, iar la lucrul manual modelaj în lemn s'ar putea instrui în oarecare măsură şi încrustarea în lemn. — Nu am vorbit nimic despre arta coreografică poporală. Azi şi intelectualii noştri dela sate joacă mai mult tango şi alte jocuri aduse de prin Africa. Şi alte jocuri aduse prin Africa. Şi doar avem şi noi dansurile noastre cu cari nu avem dece ne ruşina. Pentru a da importanţa cuvenită folclorului şi în educaţia postşcolară cred că ar face bine Casa şcoalelor să selecţioneze cea ce e mai bun în producţia literară poporală şi să publice într'un volum poeziile poporale potrivite, iar în alt volum basmele şi să tri-

mită fiecărei biblioteci sătești nu câte un volum ci 3—5 volume din fiecare. Ar face mai mult pentru desvoltarea gustului de cetit decât poate face cu cărțile de literatură nevândută în librării — din care se compun în mare parte bibliotecile sătești.

In comuna unde tineretul este organizat în diferite societăți — și bine ar fi să fie în toate comunele organizat — acei cari au conducerea acelor societăți să citească înșiși tineretului poezii și bucăți literare din literatura poporală și să arate frumusețile ce conțin. Să fie instruit tineretul să danseze jocurile noastre românești. Cu ocazia petrecerilor din comunele rurale ar fi bine ca intelectualii să nu joace tango ale cărui anumite figuri șuchiate stârnesc râsul sătenilor. Tineretul la astfel de petreceri să ia parte în costume naționale lucrate cu acea neîntrecută artă poporală românească.

Așa s'ar da poporului ale sale dintru ale sale și educarea lui ar da rezultate mai bune.

Ioan Fodor.

CERCUL CULTURAL REGIONAL SIMERIA

Sâmbătă, 25 Febr. 1933, s'a ținut ședința cercului cultural reg., în sala de gimnastică a frumoasei școale primare din Simeria, la care au participat colegii din plasele Deva și Ilia în frunte cu președinții cercurilor culturale și ai subsecției, cu d-l insp. gen., *Petrescu,* rev. școlar *Macarie,* profesor *Ghinea,* ș. a. Președintele *d-l Comșa,* rugând pe d-l insp. gen. Petrescu să prezideze cercul, d-sa deschide ședința, salutând pe cei prezenți și a fost ovaționat de asistență.

D-l *I. Morțun,* predă lecția de istorie, *Revol. lui Horea...* clasei IV. mixte, cu peste 70 elevi prezenți, după care d-l *Cornel Sântimbreanu,* într'o conferință, solid și cu multă grije, a arătat toate principiile și metodele călăuzitoare la predarea istoriei în școala primară. La critică au luat cuvântul mai mulți colegi, d-l insp. Petrescu, punând imediat la punct adevărul stabilit. D-l Ghinea a remarcat evocările istorice făcute de părintele și colegul Laslău. Lecția a fost declarată : bine reușită.

D-l inspector gen. Petrescu, a desvoltat apoi conferinţa d-sale, care a durat o oră şi jumătate şi a fost ascultată de asistenţi cu cel mai mare interes, deşi se continuase până la o oră înaintată.

D-sa a analizat toate principiile cari se cuprind în curentele noui de educaţie şi apoi prin o serie gradată şi ingenios alcătuită de întrebări a răscolit întreagă lumea de idei şi fapte, întreagă conştiinţa didactică a celor de faţă, un adevărat auto-examen de conştiinţă, dar din care se deprindea totodată şi ceeace se poate realiză din noile principii şi curente pedagogice. Meritul cel mare al acestei conferinţe a fost evidenţierea că împlinirea unor lucruri, în aparenţă mărunte, de către şcolari sau învăţător, — au în realitate o importanţă foarte mare. Sperăm, dealtfel să putem publică şi noi ceva fragmente din această conferinţă valoroasă, în numerile viitoare.

După masa comună, s'a ţinut adunarea generală a subsecţiei prezidată de d-l *Ion Comşa,* şi deschisă prin cuvinte de caldă însufleţire, în care în afară de chestiunile profesionale arzătoare, dela ordinea zilei s'a mai discutat şi problema obligativităţii şcolare. Colegul *Brătulescu* a făcut mai multe propuneri concrete de asocieri pentru ajutorări mutuale şi a adunat o sumă frumuşică pentru un coleg bolnav de tuberculoză.

Seara, la ora 9, căminul cultural de sub conducerea d-lui *Sabin Jula,* a dat un festival artistic dintre cele mai bine reuşite din toate punctele de vedere, la care au participat afară de colegii din jurul Simeria, un public extrem de numeros. Festivalul se începea cu cântece executate de corul bărbătesc pe 4 voci, condus de d-l Jula, s'a jucat admirabil de bine piesa foarte nimerit aleasă şi atât de educativă: *„Omul cu mârţoaga"* de Ciprian, în care rolurile principale au fost deţinute cu prestanţă şi destoinicie de colegii *Morţun, Ioana Boşcăneanu* şi un tânăr inginer a cărui nume regretăm a nu-l avea la îndemână, iar regisoratul deţinut cu toată destoinicia de d-na *Jula.* A urmat Romana dans naţional în care *soţii Morţun* şi alţi colegi au avut conducerea. Totul a lăsat impresia unei înălţătoare şi alese manifestaţii culturale, opera curată a colegilor noştri, ca astfel să dea cercului cultural regional o frumoasă amploare. *Participant.*

SITUAŢIA ŞCOALELOR MINORITARE DIN JUDEŢ

Iată şi efectivul şcolarilor[1]) din toate şcoalele minoritare, la sfârşitul anului şcolar 1929—30:

Clasa	Obligaţi		Inscrişi		Morţi		Rămaşi pe din afară		Au cercetat regulat		Promovaţi		Repetenţi	
	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.	B.	F.
I	358	338	357	321	—	—	33	38	324	283	274	274	50	9
II	250	266	228	250	—	5	22	14	206	231	187	206	19	25
III	183	179	182	168	4	—	19	18	159	150	147	141	12	9
IV	202	195	207	190	3	—	16	28	188	162	173	151	15	11
V-VI-VII	142	90	142	90	9	1	20	24	113	65	113	63	—	2
Total	1135	1068	1116	1019	16	6	110	122	990	891	894	835	96	56

Din tabloul de mai sus vedem că, în aceste şcoale, au fost înscrişi 2135 elevi (1116 b., 1019 f.) Regulat au frecuentat şcoala 1881 (990 b., 891 f.) Procentul celor rămaşi pe dinafară este de 14 % iar al repetenţilor, socotit din cei ce au frecuentat regulat, este de 8,08 %. Un procent dupăcum se vede neasemănat mai mic decât la şcoalele de stat. Motivele acestei diferenţe se pot căutà atât în nizuinţa lor de a atrage toate elementele minoritare spre şcoala lor[2]) cât şi prin faptul că, de învăţător sunt mai puţini elevi şi în general clase mai puţin numeroase.

Numărul absenţelor motivate: 18.161 şi al celor nemotivate: 760. Amenzi nu s'au aplicat decât într'un singur caz, 400 lei. La 32 şcoale învăţământul a funcţionat fără niciun fel de stagnare, iar la 4 a stagnat din pricina epidemiilor în total 34 de zile. 29 şcoale au local propriu, dintre cari 28 corespunzătoare şi 1 rău, 7 localuri au fost închiriate, dintre aceste 4 corespunzătoare şi 3 rele. Localuri noui în construcţie nu sunt. Bugetele acestor şcoale variază dela (30.000 lei la 300.000 lei cel mai mare) din aceste

1) Ca o ilustrare a celor afirmate mai sus, reproducem un pasagiu din raportul Nr. 89—1930 al directorului *Petru Incău*, către revizoratul şcolar, care sună astfel: *„Prezenţi, la examen 4 băeţi, 13 fete, în total 17 Din cari, din localitatea Baia de Criş, frecuentează numai 7 elevi, iar 10 elevi sunt ADUNAŢI din diferite localităţi".* — Cred că foarte greu le va fi să mai întreţie şi pe mai departe şcoală petru 7 sau 10 elevi în Baia de Criş.

2) Şcoala primară reformată din Orăştie are şi internat pentru a găzdui elevii din jur, cari plătesc 200 lei lunar pentru întreţinere.

bugete se plătesc şi lefurile învăţătorilor, cari în afară de leafă mai primesc şi locuinţă în natură, indiferent dacă sunt directori sau numai simpli învăţători. Minoritarii însă, nu arată nicicând organelor de control bugetul adevărat ci numai un fel de bugete fictive şi nereale ca dovadă despre aceasta serveşte faptul că cele mai multe au la ieşite cu câte 60 până la 150 de mii lei mai mult decât la intrate, deci cu deficite prea mari, cari dacă într'adevăr ar exista aşa cum sunt puse pe hârtie, şcoala desigur nu ar mai putea fiinţă. Deunde se acopere deficitul cel mare? aceasta este o enigmă!

Din totalul şcoalelor minoritare 6 au teren şi grădină şcolară, toate la un loc: 8 jugăre de pământ. Toate au biblioteci, în total vreo 2985 volume, printre care un număr mic şi de cărţi româneşti. Mobilierul şcolar la 29 şcoale este bun, la 5 foarte bun, la 2 mijlociu. Materialul didactic la 30 şcoale este bun, la 1 foarte bun şi la 5 mijlociu. Inventare şi registre au toate şi sunt ţinute în cea mai mare rânduială. Dependinţele şi gardurile aproape la toate în rânduială şi în bună stare.

Personalul didactic se compune din 52 învăţători şi învăţătoare toţi titulari, nici un cursist sau suplinitor fără diplomă. Dintre aceste învăţătoare, călugăriţele din aşa numitele *„claustre"* rom. cat. desfăşură o activitate escepţională, exemplară peste tot, dedicându-se şcolii cu avânt şi însufleţire, ce egalează aproape pe acea a misionarilor catolici.

Din totalul de învăţători 14 au absentat, în cursul anului, 83 zile, toate motivate.

Progresul realizat în aceste şcoale a fost notat, la finea acestui an şcolar, de preşedinţii examenelor, ca delegaţi ai revizoratului şcolar, astfel: în 6 şcoale cu foarte bine, în 22 cu bine şi în 9 cu mulţumitor. In şcoală au întrodus manuale ungureşti şi nemţeşti aprobate de ministerul instrucţiunii publice, în unele părţi însă s'au întrodus şi manuale româneşti, cari se întrebuinţează în şcoalele statului.

Personalul acestor şcoli minoritare îşi are asociaţiile lui aparte de cei de stat şi până în prezent se ţin departe de orice contact mai intim cu învăţătorii români de stat, neluând parte nici la manifestaţiile pur culturale ale acestora din urmă şi afară de mici escepţii refuzând cu îndârjire să primească revistele pedagogice româneşti de orice fel.

Să sperăm însă că în viitor vor înţelege realitatea, se vor acomoda mai bine ei şi vor căuta să se apropie şi să se încadreze definitiv în sfera de interese a statului care-i ocroteşte şi pe ei deopotrivă cu ceilalţi.

Efectivele şcolare la sfârşitul anului şcoıar 1931—32 (la şoalele de stat).

Cu doi ani mai târziu, la sfârşitul anului şcolar 1931—32, situaţia elevilor repartizaţi pe clase, din întreg judeţul se prezintă astfel.[1])

Elevii cari au urmat regulat tot cursul anului																
Cl. I.		Cl. II.		Cl. III.		Cl. IV.		Cl. V.		Cl. VI		Cl. VII		Total		Total gen.
b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f	b.	f.	
3669	3169	3181	2715	2781	2136	2181	1597	1250	795	569	305	163	85	13 794	10.799	24 593

P r o m o v a ţ i																
Cl. I		Cl. II		Cl. III		Cl. IV.		l. V		Cl. VI.		Cl. VII		Total		Total general
b.	f	b.	f	b.	f.	b.	f.	b	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	
2652	2276	2527	2157	2311	1749	1954	1369	1038	651	495	247	134	64	11 116	8.514	19.630

R e p e t e n ţ i																
Cl I.		Cl. II.		Cl. III.		Cl. IV.		Cl. V.		Cl. VI		Cl. VII.		Total		Total general
b	f.	b.	f.	b	f.	b.	f.	b.	f.	b	f.	b.	f	b	f.	
1324	1332	781	758	625	597	303	331	272	201	125	97	43	51	3473	3347	6820

Alte situaţii retraşi, eliminaţi şi morţi																
Cl. I.		Cl. II.		Cl. III		Cl. IV.		Cl. V.		Cl. VI		Cl. VII.		Total		Total general
b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	
858	1143	336	364	313	356	221	277	259	240	114	95	54	44	2155	2519	4674

T o t a l g e n e r a l																
Cl. I.		Cl. II.		Cl. III.		Cl. IV.		Cl. V.		Cl. VI.		Cl. VII		Total		Total general
b.	f.	b	f.	b.	f.	b.	f.	b.	f.	b	f.	b.	f.	b.	f	
4831	4726	3657	3247	3251	2700	2453	1998	1587	1100	734	440	231	159	16.744	14.380	31.124

[1]) In tablourile ce urmează sunt *date oficiale,* culese şi totalizate de revizoratul şcolar cu ocaziunea anchetei făcută în toamna acestui an şcolar (1932—33)

Din tablourile de mai sus reese că numărul total al tuturor *înscrişilor* in şcoalele de stat din judeţul Hunedoara, în acest an şcolar; a fost de 31124. Din aceştia *au urmat regulat;* 24593 adecă 79%. Numărul *promovaţilor:* 19630 care raportat la numărul înscrişilor ne dă: 63.07%, iar raportat la numărul celor cari au urmat regulat ne dă 79%.

Repetenţii: 6820 elevi adecă 21.92% raportat la numărul înscrişilor, iar dacă îi raportăm la numărul celor cari au urmat regulat, ne dau un procent de 27%.

Retraşii şi morţii: 4674 elevi raportaţi la înscrişi, ne dau 15,01%. Este curios să se ştie că din numărul total al retraşilor fetele deţin un număr de 2519, iar băeţii 2115, adică 55% fetele şi 45% băeţii. In ce priveşte numărul celor cari au frequentat tot timpul, sunt cu 3000 mai puţine la număr decât băeţii, ceeace încă denotă mentalitatea săteanului din acest judeţ, care socoteşte că instrucţia fetelor în şcoală este de prisos şi e o perdere zadarnică de timp. Numărul repetenţilor se repartizează cam egal şi uniform: 3473 b. şi 3347 fete. In ce priveşte însă, numărul promovaţilor aci primează băeţii, cu iarăşi aproape 3000. Cred că deaci se desprinde clar şi acea că în calea frecuenţii regulate se opun şi cauze privind deadreptul mentalitatea greşită în această privinţă, pe care am arătat-o mai sus.

Dacă am fi avut posibilitatea tehnică să publicăm şi diagramele sau curbele, cari arată cum numărul elevilor este mai mare în clasa I de unde apoi, treptat, treptat scade vertiginos. Aşa de pildă privind totalul general al înscrişilor vedem că băeţii cari la clasa I. figurează cu numărul de 4831 în clasa VII. îi găsim abia cu 231, iar fetele dela 4726, la 159. Ar fi o curbă care ar evidenţia dela întâia aruncătură de ochiu, cum se închirceşte învăţământul primar aproape numai în jurul claselor 1, 2 şi 3 şi aceasta nu numai din cauza multelor repetenţe (cari sunt cam multe, ce-i drept!) dar chiar din însăşi altă mentalitate greşită a aceluiaş ţăran care crede că după ce a crescut copilul său mai mare şi-i poate fi de vre-un ajutor la munca grea, a lui, — este păcat să-şi piardă timpul la şcoală. Dealtfel să o mărturisim drept în multe locuri nici învăţătorul, dela care se cer atâtea şi atâtea, nu poate face faţă tuturor cerinţelor ce-i încumbă, atunci de pildă când este prea încărcat cu cele dintâi 4 clase primare, căci într'adevăr în unele părţi unii învăţători au prea mulţi elevi, iar alţii în alte părţi mai puţini decât ar trebui. In privinţa aceasta cred

că învăţătorii însăşi ar trebui să se mişte, să ceară şi *să provoace o repartizare mai achitabilă a puterilor didactice* şi să nu aştepte ca să între această credinţă în opinia publică, înclinată să generalizeze prea repede, că atunci vine fierul roşu al ministerului şi reduce el, poate chiar acolo, unde ar fi să mai adauge ceva.

Numărul şcoalelor 376. Numărul claselor aproape neschimbat faţă de anul 1930. Personalul didactic 689. In ce priveşte celelalte date referitoare la şcoală nu le mai repetăm. Sunt aceleaşi arătate la anul şcolar 1929—30. Nu putem însă să nu amintim nimic de suferinţele fără de nume şi precedent, pe care le-au îndurat învăţătorii în acest an şcolar, neprimindu-şi salariile din luna Septemvrie până în luna Februarie, când li-s'a plătit cu mare chiu cu vaiu leafa redusă pe Ianuarie, iar dela această dată până în Vinerea Patimilor deasemenea n'au mai primit nici un ban cu toate demersurile făcute şi cu toate protestele nesfârşite. A fost o suferinţă de martiri, pe care numai cei ce, au văzut la sfârşitul acestei ierni, 30-40 învăţători, la revizorat, gata să moare de foame şi desbrăcaţi, fiind alungaţi din comunele, unde îşi făcuseră datoria, de către ţăranii care le acordaseră alimente pe credit; — au putut să înţeleagă toată tragedia corpului didactic, din acest an de pomină, dar care corp didactic, cu toate acestea spre cinstea şi slava lui neperitoare, nu a dezertat nici o clipă dela datoria lui cea sfântă şi cea mare. Dacă am remarcat acest lucru, care ţinem să rămână şi pentru pesteritate, nu putem omite să nu amintim ceva şi despre altă durere a învăţământului primar şi a învăţătorilor, în privinţa aceasta, chiar dacă ne-ar acuzà cineva că prea mult batem apa în piuă, nu ne sfiim de loc să mai amintim încă şi încă odată, de proasta întreţinere a şcoalelor, ne sună mereu în ureche acel: **Caeterum censeo** şi deaceea credem nimerit să dăm mai jos un document al vremii, iată acest document interesant şi relevator scrisoarea ce ne-a fost trimisă de colegul Spiridon Popescu dela Curpeni.

Un document al vremii.

«Ajuns în sat întrebai de şcoală. Toţi îmi spuneau că numai au şcoală în sat, până nu vor terminà pe cea nouă. Intrebai atunci, unde s'au ţinut cursurile anul trecut? Unde şade primarul, preşed. comitetului şcolar, sau preotul? Dar nu mă puteau desluşi nici unul.

Spuneau că în anul trecut, nu avuseseră şcoală, — po-

stul fusese detaşat. — Unde se mai ţinuse şcoală nici ei nu mai ştiau. In fiecare săptămână se mutase şcoala, din casă, în casă. Până la primar, mai mergeam 3 km. casele fiind aşa de răspândite, încât pe unele locuri nu se vede de la o casă, la alta. Unele sunt aşezate pe vârfuri înalte, altele ascunse pe văgăuni, încât abia le zăreşti vârful acoperişului, sau vezi ieşind fum şi îţi închipui că acolo trebuie să fie vre-un aşezământ omenesc.

Mă dusei, la preşedintele comit. şcolar, fiindcă era chiar în drumul meu.

Mă informă de starea şcoalei şi plecarăm amândoi să o vedem. In adevăr; local mare, frumos, după planul şcoalelor noastre, dar mai trebuia, tencuit şi tâmplăria făcută. Destul de făcut pentru un sat sărac. Intrebai despre comitetul de construcţie, gestiune, edificări şi văzui că cele făcute erau destul de bine, dar ce folos că nu mai aveau fonduri, lucru mai erà mult şi apoi ei nu se mai aşteptau la învăţător să le mai vie peste capul lor.

Am cerut şi registrele şcoalei, pentru a vedea situaţia copiilor, pentru a-i înştiinţà să vie la şcoală şi a raportà şi eu prezentarea la post.

Cu mare greutate putui întocmi o mică situaţie de elevii ce trebuiau să fie înscrişi pe anul în curs. Situaţiile de fine de an, recensământ cataloage, sau matricole, rămăseseră prin casele oamenilor, unde fusese şcoala.

Câteva dosare cu file volante şi două matricole le găsii la preşedinte, care le păstrase foarte bine. Rămânea deci, să mergem să aflăm pe celelalte.

Plecai cu preşedintele la casele unde fusese şcoala şi cerurăm registrele.

La început oamenii noştri căutau să învoace diferite motive. **Că nu ştiu dacă le mai ţin, că e mult de când a fost şcoala, că le au mai rupt copii, — dar nu spuneau că le-au fumat, cum au obiceiul să fumeze şi cărţile copiilor.** — Atunci căutai să-i ameninţ cu jandarmul, dacă nu le vor da. Se puseră deci pe căutate. Mai pe poliţă, mai prin podul casei, însfârşit mai găsii ceva. — Majoritatea din anul 1928, încoace.

La un bătrân găsirăm în podul casei harta României, a jud Huniedoara, împreună cu 2 tablouri ale Fami-

liei Regale, un raportor de metal şi un echer. — Singurul material didactic, ce existase pe vremuri.

Tabla deşi mică şi spartă o găsirăm pusă capac la putina cu varză[1]), iar din bănci abia găsirăm două scaune şi o scândură spartă. De rest a spus că au fost sub un măr bătrân şi bătând vântul a rupt mărul peste bănci, fărămându-le.

Am cerut atunci bucăţile mai mari, — rămase pentru a putea reparà cel puţin o bancă. La început a spus că nu ştie unde sunt; dar ridicând preşedintele salteaua de un colţ, din pat, le văzurăm puse scânduri la pat. Incepu a tăgădui bătrânul că nu sunt ale şcolii, dar arătându-i inscripţiile săpate de şcolari cu numele lor, n'avu ce face şi trebuià să le scoată.

Insfârşit mai adunarăm ceva din ce avusese şcoala. Rămânea acum să găsim local pentru şcoală. Acesta erà lucrul cel mai greu, fiindcă nimeni nu voià să dea casa pentru copiii satului cum ziceau ei.

Incepurăm a întrebà din casă, în casă, dar nici chip să te învoieşti cu ei! Căutai eu să-i asigur cu plata chiriei dela început, dar totuşi învocau motive; că copiii le trântesc uşile, că fac zgomot, le sperie albinele şi nu mai vin la stup şi câte altele.

După ce colindarăm satul jumătate, găsirăm la unul o cămăruţă bunişoară. Tocmirăm eu cu el şi îi plătirăm pentru o lună, căci mai mult nu ne lăsà. A doua zi începură elevii a veni la şcoală.

Câte 5—6 la început, apoi 7—8 şi mai cu ameninţări mai cu vorbă bună, îmi veniră aproape majoritatea la şcoală.

Cum se împlini luna, omul nostru se ţineà de cuvânt şi nu ne mai lăsà în casă. Căutai eu să-l conving să ne mai lase o lună, dar în zadar.

Văzând că n'am cu cine mă înţelege, îmi luai cu copiii cele două scaune de bancă ce le aveam, tabla şi plecai cu ele prin sat ca să găsesc altă casă. Se milostivi un altul de noi şi spuse că ne lasă şi el 2 săptămâni, apoi după multe rugăminţi, din partea mea, ajunserăm la învoială că ne lasă şi el tot o lună.

Dar numai aceasta nu erà şcoală! Puteam spune că era

[1]) Toate sublinierile sunt ale noastre! N. R.

„școala morții“ — după cum spunea d-l Nisipeanu într'un articol al său.

— Școala mea era o cămăruță mică, joasă, că ajungeai cu mâna în tavan. Ferestrele numai de două palme, geamurile fixate cu bețișoare, erau sparte și lipite cu hârtie, încât lumina abia putea pătrunde înăuntru. Erà necesar și ziua a aprinde o lumânare, să-mi văd elevii.

O sobă mică, hârbuită, în care dacă făceai foc, putea să afumi șunci, în clasă. Din această cauză pe lângă că nu aveam lemne, mă lipsem și de fumul ei și nu mai făceam foc

Pe jos era pământ care din cauza călcării, se tocase și se prefăcuse în țărână, de se îngropa piciorul. Bucuria elevilor, că după ce plecam eu la masă si mă înapoiam, nu-i mai vedeam din praf. Se băteau cu pumnii cu țărână și se ridicà praful, ca fumul din tun!...

Bănci n'aveam, decâte cele 2 scaune, din fostele bănci pe vremuri. Luasem și scândura — scoasă dela patul moșnea gului — bătusem doi pari în pământ și astfel mai improvizasem un scaun. Proprietarul ne dăduse și el două lăițe de șezut mie un scaun mic, pe care îl puneam în mijloc, elevii în jurul meu pe scaune, cei care aveau loc, aveau, cel care nu, pe jos, stau turcește.

Insfârșit improvizasem și eu o școală care cred că nici acum 70—80 ani — când au început a lua ființă școalele rurale confesionaie în micile sate — și tot ași fi fost, poate, cel mai din urmă cu școala.

Ajunsesem de mă compătimeau și cei mai simpli țărani, văzând mizeria în care se sbate școala satului!

Nu-mi rămânea altceva de făcut, decât să muncesc neîntrerupt și să stărui pe lângă autoritățile comunei și pe lângă comitetul de construcție spre a terminà cât mai neîntârziat, o școală de clasă la noul local de școală, spre a scăpà și eu și copii lor de o tuberculoză sigură.

Nu răsună în pustiu strigătul meu de ajutor, fiindcă până în Crăciun se și puse în lucrare noua școală și după Sft. sărbători puturăm intrà într'o sală mare, luminoasă, curată, șorbind cu nesațiu aerul și lumina dintr'nsa. In unire cu comitetul școlar putui să-mi fac și ceva mobilier didactic.

(ss. *Sp. Popescu.*)

DESPRE APTITUDINI[1])

O definiţie exactă a cuvântului «Aptitudine» este un lucru foarte greu. Câţi învăţaţi s'au ocupat cu această chestiune, tot atâtea păreri există.

Astfel *Piaget,* zice că aptitudinea este ceace caracterizează pe doi indivizi, având acelaş nivel mintal.

Littie denumeşte aptitudinea, ca o dispoziţie naturală către ceva, — tot el adaogă însă că aptitudinea este mai specială ca dispoziţia.

Claparéde, înţelege prin aptitudine, orice caracter fizic ori psihic, considerat sub unghiul produsului.

El spune: toate fenomenele psihice pot alcătui aptitudini, fie că sunt simple, ca fenomenele sensibile, fie că sunt complexe, ca operaţiunile psihice ce pun în joc o întreagă erarhie de funcţiuni.

Sensibilitatea pentru sgomotele foarte slabe, fenomen elementar, este din punct de vedere practic, tot aşa de bine o aptitudine, ca fenomenele complexe şi disparate, cum este aptitudinea pentru teatru, sau aptitudinea pentru jocul de biliard.

Alfred Binet, dă cuvântului de aptitudine, înţelesul de vocaţie, talent, căci iată ce spune el în cartea sa; «Idei noi despre copii» la capitolul — «aptitudinilor»: — Rezultatul aptitudinilor, nu se vede atât de bine, când avem de-a face cu un grup de şcolari foarte silitori, ei înlocuesc vocaţia prin muncă şi întunecă socotelele teoreticienilor, asupra legăturilor dintre aptitudini.

D-l C. Rădulescu-Motru, în cursul său de psihologie partea III. Cap. V. se exprimă în rezumat, astfel despre înţelesul noţiuni de aptitudine:

«Indiferent dacă elevul şi-a câştigat cunoştinţele în şcoala secundară **umanistică, sau în şcoala comercială şi de meserii bunele dispoziţii** arătate în şcoală, nu sunt o garanţie, pentru reuşită în viaţa practică. — In viaţa practică se cer aptitudini, nu numai dispoziţii.

Aptitudini pentru o profesie, are acea persoană care se identifică cu profesia sa, în aşa fel ca din exerciţiul ace-

[1]) Conferinţă ţinută la Cercul „Cultural".

lei profesiuni, să rezulte pentru ea, odată cu perfecţionarea tehnică profesională şi perfecţionarea cunoştinţelor . . . Oamenii sunt înzestraţi cu inteligenţă. — Inteligenţa este în primul rând o bună rânduială a gândirii. Este inteligent acela care ştie să facă din gândirea sa o aşa întrebuinţare că din ea, el scoate în fiece moment un maximum de producţie. Dar un om inteligent nu poate fi totdeauna bun profesionist. Şi aceasta fiindcă inteligenţa deschide oamenilor, un orizont de adaptare cu mult mai larg, decât puterea lor de înfăptuire. La unii chiar, între orizontul inteligenţei şi puterea sa de înfăptuire, este o prăpastie. — Deaceia să nu comparăm aptitudinea profesională cu inteligenţa, căci, între aceste două există o nepotrivire.

Mulţi psihologi pun această nepotrivire pe seama existenţei a doi factori, în fiecare minte de om: un factor de origină centrală, comun tuturor, numit inteligenţă si un factor special, care constă într'o funcţiune elementară deosebită şi de care ar depinde aptitudinea profesională. — Aceasta însemnează că chiar din naştere cineva poate fi bun profesionist. — Azi nu este aşa. Căci funcţiuni speciale care să nu între în formarea inteligenţei, ci să rămână pentru aptitudini, sunt greu de găsit. Apoi din naştere nu este nimeni bun profesionist, ci aptitudinea se desvoltă numai dela o anumită vârstă, după ce inteligenţa a fost exercitată în direcţia ei. Un om inteligent poate rămâne toată viaţa lui inteligent, fără să fie şi profesionist; el devine bun profesionist, când inteligenţa sa începe să se resimtă, de exerciţiul special care s'a făcut cu dânsa, în vederea împlinirii unui scop practic, a unei fapte reale. Iată dar puterea exerciţiului, cu deosebire exerciţiul des repetat, socotit drept isvor al aptitudinilor. Cum de are exerciţiul această putere?

Tot d-l *C. Rădulescu-Motru,* o motivează astfel: «între funcţiunile inteligenţei există o corelaţie, mai mult sau mai puţin fixă. La indivizii cu corelaţia strâns fixată, ori şi cât de îndelungat ar fi exerciţiul asupra unei singure sau asupra unui grup de funcţiuni intelectuale, această corelaţie nu se mută din loc. Aceşti indivizii capătă o creştere numai de intensitate a inteligenţei şi generală pentru toate funcţiunile ei. La indivizii cu corelaţia puţin fixată, exerciţiul produce îndemânări speciale care avantajează câteva

din funcţiunile sufleteşti, nu însă întreaga inteligenţă. Acestea câteva funcţiuni sufleteşti, alimentate continu, prin exerciţiul lor propriu, reuşesc să schimbe corelaţia inteligenţei, din atitudinea lor obişnuită, într'o atitudine specială profesională. Intre exerciţiu şi între funcţiunea privilegiată, se stabileşte un circuit din ce în ce mai strâns. Exerciţiul adânceşte funcţiunea, iar adâncimea funcţiunii aduce un interes crescut pentru exerciţiu. Persoanele care posedă asemenea cirenite, sunt cele care se disting prin aptitudini profesionale». Deci, după d-l C. Rădulescu-Motru, aptitudinea nu este decât «modalitatea desvoltării diverselor funcţiuni sufleteşti — cum sunt memoria, intuiţia, judecata etc. sub influenţa exerciţiului».

Socotim deci, că definiţia dată de Claparède se aseamănă cu definiţia dată de d-l C. Rădulescu-Motru. Claparède zice că aptitudinea este orice caracter fizic sau psihic, considerat sub unghiul produsului. Azi este lucru constatat, că produsul stă în raport direct cu exerciţiul. Numai în direcţia în care ai făcut exerciţiul, poţi săvârşi ceva în cantitate mare, de calitate bună şi'n cel mai scurt timp cu putinţă. Pentru Claparède primordial în ideia de aptitudine este dispoziţia naturală termenul de aptitudine.

Din pătrunderea celor ce spune d-l C. Rădulescu-Motru, despre aptitudini, reese că şi dânsul presupune dispoziţia naturală, ca element al aptitudinei.

Dânsul susţine: «Aptitudinea se desvoltă numai dela o vârstă anumită, dupăce inteligenţa a fost «exercitată» în direcţia ei». Inteligenţă, deci, au toţi oamenii, numai direcţia pe care o ia în desvoltarea ei, este deosebită dela om la om. Şi imprimarea acestei direcţii o poartă în sine fiinţa omenească chiar dela naştere. Apoi însăşi acea corelaţie, mai strâns ori mai slabă fixată, dintre funcţiunile snfleteşti, de care ne vorbeşte d-l C. Rădulescu-Motru este în esenţă o dispoziţie, pe care individul o aduce cu sine dela naştere.

Deosebirea deci, între Claparède şi C. R.-Motru, în ceace priveşte noţiunea de aptitudine stă numai în aceasta: pe când cel dintâiu socoteşte «dispoziţia naturală» ca element primordial în ideia de adtitudine, cel de al doilea socoteşte «exerciţul».

Şi acum clarificaţi în acest chip asupra noţiunii de aptitudine, să vedem ce rost au adtitudinile în viaţa individului.

Deşi glasurile observatorilor distinşi n'au lipsit nicio-dată, totuşi foarte mult timp s'a tăgăduit că ţinerea în seamă a aptitudinilor ar avea vreo influenţă bună asupra înlesnirii adaptării individului la viaţa practică. Dar a trebuit ca omenirea să treacă examenul greu al răsboiului mondial, cu seria lui întreagă de greutăţi şi de adânci prefaceri morale şi sociale ca ea să înţeleagă marele rău ce şi-a făcut, prin nesocotirea cunoaşterii aptitudinilor membrilor săi. Numai la lumina acestui foc a putut vedea lumea că pricina răului, a stat în nepotrivirea dintre cerinţele posturilor de conducere ale ei şi însuşirile celor ajunşi în aceste posturi.

Iar graba refacerii pierderilor de tot felul, din răsboiu, a scos şi mai în lumină principiul: «fiecare om la locul său» adică între însuşirile individului şi cariera pe care o ocupă să fie o strânsă legătură. Căci numai atunci când această legătură există, este în câştig atât individul, profesionistul cât şi societatea.

In această privinţă d-l C. Rădulescu-Motru, în «cursul de psihologie (p. 201) zice: Profesionistul învinge dificultăţile practice, cu o muncă din ce în ce perfecţionându-se; iar societatea are o economie de oameni şi de timp. Deci deaci reiese că orice muncă făcută împotriva tendinţelor unui individ, este socotită de el ca o corvoadă, ca o silnicie şi unde există desgust la muncă, acolo progresul nu se constată, produsul fiind de proastă calitate. Aşa dar de dorit ar fi ca orice activitate să fie organică, adică punctul de plecare al ei, să fie înlăuntrul individului, nu în afara lui.

(Urmează.)

Grigore M. Calafeteanu.

— *Erori de tipar.* — In poezia *Dacidava*, publicată în numărul 25 al rev. s'au strecurat 2 erori şi anume la str. IV. şirul 5 se va ceti: *„Dansul lor de Muze"*, iar în str. VII. şirul 2. *„Un vuet răsună"*.

VOI, APOSTOLI...

Voi, scânteia ce aprindeţi
Focul zilelor de mâine,
Focul dragostei de ţară
In inimile plăpânde;
Voi, cari bezna o pătrundeţi
Propagând în jur lumină;
Pregătind cu zor poporul,
Spre-o viaţă mai senină;
Voi, cari zi, cu zi, întruna,
Pe altarul naţiunii,
Vă depuneţi larg prinosu:
Suflet din sufletul vostru.
Voi, cari frământaţi noroiul
Satelor din deal şi vale;
Să'ntroduceţi bucuria
Unde este numai jale.
Voi, care sunteţi izvorul
Din care s'adapă satul,
Căci din rodul muncii voastre
Se'npărtăşeşte tot natul.
Voi, ce'ntr'o persoană sunteţi:
Dascăl, agronom, măestru,
Negustor, doctor istoric,
Architect, chimist, de toate,
De la voi să cere munca
S'o prestaţi din zori în noapte.
Voi, cari vă scuipaţi plămânii,
Măcinaţi de-atâta vorbă,
Intr'o sală infectată,
Rece şi necâştigată.
Voi, cari v'aţi legat cu postul:
De la Paşti pân' la Crăciun
Şi apoi, tot înainte,
Pân' la proximul Ajun.
Voi, cari staţi la datorie
In schimbul unei fărime,
Ce, cu dispreţ, vi s'aruncă:
Ca o coajă unui câine.

Voi urmaşii demni ai celor
Ce pe Cristos îl urmară,
Voi apostoli, voi martirii,
Voi, ce=azi sunteţi de ocară:
De la voi aşteaptă Ţara,
Să-i regenerati moralul,
De la voi aşteaptă Neamul
Să=i mai uşuraţi calvarul.
Sus deci fruntea şi nainte!
Pentrua-a ţării înflorire,
Pentru neam şi pentru lege,
Pentru-a Tronului mărire.
Sus deci fruntea şi nainte!
Nu vă dispereze-amarul:
Fost=au zile şi mai grele
Şi=au trecut, cum trece valul.
Sus deci fruntea şi nainte!
Sfidând duşmani, sfidând laşi,
Căci: Ce e pleavă, vântul duce,
— Iisus a fost tras pe Cruce —
Dar Apostolii-au rămas.

Deva. **Ion Sântimbrean.**

CONFERINŢĂ REGIONALĂ

Invăţătorii din plasele Brad şi Avram Iancu întruniţi în şcoala primară din Baia de Criş au ţinut Conferinţă regională Duminică 19 Februarie 1933.

Conferinţa se începe cu serviciul religios la care învăţătorii în corpore au cântat frumos răspunsurile. După terminarea serviciului Dl Preşedinte al subsecţiei Brad, înv. Pavel Lazar deschide conferinţa printr'o cuvântare aleasă, în jurul obiectului, situaţia învăţătorilor astăzi şi mai ales vitregia cu care este tratat corpul învăţătoresc în deosebi cu cât este mai depărtat de Capitală, insistând asupra stării înpinsă până la ridicol a învăţătorului cu hainele reduse la sdrenţe şi ghetele cu pinghelele pierdute.

Dsa cere ca egalitatea în faţa legilor să devie o realitate şi dacă Ţara cere sacrificii, învăţătorimea este gata cea dintâi să fie la datorie, dar cu o singură condiţie; sacrificiul să fie general. Dela acest sacrificiu nimeni să nu fie cruţat şi dela vlădică până la opincă toţi, unul ca şi celalalt să pună numărul pentru salvarea Ţării din impasul în care se găseşte.

Pentruca învăţătorimea să-si susţină interesele de breaslă aşa de neglijate Dsa propune şi însistă asupra ideii de solidaritate profesională.

Urmează în program lecţia practică predată de către D. S. Tomuş. Dsa predă elevilor din clasa III-a lecţia de istorie »Avram Iancu«. Lecţia a fost predată metodic după principiile şcoale active, dând dovada de o pătrundere şi pricepere a principiilor ce le aplică şi în deosebi a impus asistenţilor prin prestanţa ce a avut-o în faţa copiilor.

Distinsul înv. I. Fodor, a conferenţiat întreţinând întreaga asistenţă într'un viu înteres şi incordare prin interesantul conţinut al conferinţei pe care o publicăm şi noi N. R.

Intr'o atmosferă prietenească şi de mulţumire preşedintele ridică conferenţa.

In afară de învăţători printre participianţi remarcăm pe Dnii: Petru Rusu subrevizor pensionist, Dr. Iacob Oncu fost prefect, ş. a.

Reuşita organizării conferinţei se datoreşte preşedintelui secţiei Avram Iancu. Dl Ion Micu care pe lângă spiritul iniţiativă de care a dat dovadă în organizarea conferinţei, mesei comune etc. a ştiut să realizeze şi cea ce cu drept cuvânt putem numi solidaritatea învăţătorilor de sub a sa presedinţie. (Gazeta Hunedoarei.)

I. M. Frunză.

*

N. R. — In ce priveşte revendicările profesionale, adunarea a ales şi delegat pe dnii: *P. Lazar, I. Aficu, S. Boloşiu şi A. Popovici* să participe şi să ia hotărîri în numele celorlalţi, la adunarea generală dela Deva, unde au şi participat.

RECENZII

VOCAŢIA. — C. RĂDULESCU-MOTRU.

Editura «Casei şcoalelor».

Cartea cu titlul de mai sus a fost scrisă, dupăcum însuşi autorul ne spune „cu scopul de-a trezi în conştiinţa tinerimei şi-a celor însărcinaţi cu educaţia, interesul pentru vocaţie". Căci elementele de valoare, negăsind un stimulent în mediul înconjurător şi cel educativ, sunt supuse unor regretabile procese, fie de eliminare, fie de înăbuşire a originalităţii lor. Revine — în consecinţă — educatorilor, sarcina de-a releva şi a ajuta elementele cu vocaţie; pentruca acestea să poată pune produsul originalităţii lor în slujba culturei naţionale şi chiar universale.

Pentru a ne forma o ideie mai precisă asupra sensului vocaţiei, d-l Rădulescu-Motru ne lămureşte: „Vocaţia implică aptitudini speciale de inteligenţă, sentiment şi voinţă. Ea scoate la lumină originalitatea ei sau a totalităţii. Finalitatea ei depăşeşte orişice calcul, croit pe măsura individului". Iar mai departe, D-sa ne spune: După etimologie, ce este îndreptarea omului, spre o voce care-l cheamă. Dar vocea este aici într'un sens figurat. In nici un caz nu este vorba de vocea unui persoane străine de cel chemat. Este vocea sângelui, a conştiinţei a onoarei, a strămoşilor, a pământului pe care cineva s'a născut, etc. în sfârşit, este vocea unei existenţe în care întră cu ceva, acel care este chemat. Chiar când este vocea lui Dumnezeu, care chiamă, şi atunci, poate, mai ales atunci, acel chemat este presupus că nu este străin Acelui care chiamă".

Rezerva oamenilor de ştiinţă, faţă de ştiinţa vocaţiei, autorul află că ea constă în faptul că „vocaţia este ceva imponderabil, pentru cântarul exact al ştiinţei? Inteligenţei şi diferitelor facultăţi ale sufletului, li se poate stabili gradualitatea cu ajutorul instrumentelor; ceiace nu e cazul vocaţiei. Preamărirea vocaţiei însă nu întârzie să se facă, din partea gânditorilor de elită, mai ales în vremuri de impas, când se manifestă o sensibilă lipsă a elementelor excepţionale.

Deşi pedagogia şi psihologia ar trebui să dea primă preocupare vocaţiei, ele o ating tangenţial, datorită tocmai complexităţii ce ea implică. Se vorbeşte mult despre aptitudini sufle-

teşti, eu, personalitate, dar foarte vag despre vocaţie. Această atitudine a oamenilor de ştiinţă, faţă de vocaţie, găseşte nemerite să o explice în felul următor: „Când un obiect este de prea mare suprafaţă, el riscă să nu mai fie văzut în conture precise". Cele mai importante cercetări făcute în mod metodic, care vor constitui esenţiale părţi din ştiinţa vocaţiei, sunt „tipologia" şi „caracterologia".

O justificare că au existat preocupări asupra vocaţiei, din cele mai vechi timpuri, găsim în credinţa că fiecare om îşi are croit drumul vieţii, dela naştere. Diferitele interpretări ce se dădeau vocaţiei, spre ex. confundarea ei logic. Însă, după-cum cei vechi lărgeau prea mult sensul vocaţiei, azi se face tocmai contrarul. Cei mai mulţi se mărginesc a o considera o specializare de aptitudini. Ori aptitudinile pot face dintr'un om un bun muncitor de fabrică, ori un profesionist; la nici un caz un om de vocaţie. „Un om de vocaţie se îndreaptă spre munca pe care o cer dispoziţiile adânci ale sufletului său. El se întregeşte sufleteşte cu opera pe care o produce. Este conştiincios, fiindcă în conştiinţa sa, scopul muncii şi scopul existenţei, se identifică. Este original fiindcă normele sale de muncă nu vin din imitaţia altora, ci din desfăşurarea firei sale proprii. Profesionistul este mai puţin conştiinciozicios şi mai puţin original. El poate adesea să fie foarte talentat. Nu aptitudinile îl diferenţiază, de omul de vocaţie; ci structura caracterului". Iar mai departe: „Impulsul căruia urmează omul de vocaţie; s'ar traduce oarecum prin sentimentul de responsabilitate faţă de critorime, un sentiment pe care, cei mai mulţi din indivizii societăţii nu-l practică în viaţa lor, aşa că nici nu au posibilitatea să-l înţeleagă".

Astfel se înţelege caracterul omului de vocaţie. El găseşte în muncă întregirea sufletească, pe care i-a impus-o natura. Realizările omului de vocaţie sunt cristalizarea unei culturi. Realizările profesionistului sunt cristalizarea muncii interesate, făcută în mod forţat. In timp ce originalitatea profesionistului constă în abilitate; a omului de vocaţie constă în inovaţie.

Problema cultivării vocaţiei, pe cale educativă, n'a fost pusă decât în treacăt şi aceasta din cauza caracterului informativ, pe care l-a avut organizaţia şcolară. Ori, şcoala zilelor noastre, tinzând către desvoltarea aptitudinilor de creaţie a generaţiei noui; e natural ca în mod progresiv, să urmeze

și problema cultivării vocației. In prezent se face selecționarea talentelor profesionale, implicit îi va urma aceștia, problema selecționării oamenilor de vocație. Căci oricâte servicii vom ajunge să ne facă mașinile, în domeniul muncii, niciodată nu se vor putea inventa mașini care să înlocuiască inițiativa omului.

Să vedem care ar fi contribuția educației, în pregătirea elitei tinerei generații. Știm că pe bază de experiment, copiii dintr'o clasă se pot diviza în supra-dotați, puțin dotați, normali și subnormali. Vocațiile le vom găsi printre cei supra-dotați. Înlesnirea desfășurărei posibilităților care aceștia sunt înzestrați se face — în parte — și prin exercitarea dispozițiilor globale ale copilului. Prima condiție este însă, de-a ține în jurul acestor copii, o atmosferă de sinceritate sufletească. Scepticii și oportuniștii vor fi educatorii acestora. Lucrările în mod colectiv, ale clasei, vor duce la evidențierea copiilor cu vocație.

În trecutul sufletului omenesc, găsim o sumă de superstiții și ignoranță, pe care n'o poate înlătura cu totul din calea sa decât omul cu vocație, care are o mai bună înțelegere a realității timpului. Mai ales înțelegerea pentru viitor. este marea caracteristică a omului de vocație. Căci „durabile sunt numai creațiile cerute de timp, creațiunile care realizează posibilitățile pe care natura le-a sădit în sufletul omenesc, prin personalizarea treptată a energiei cosmice; cu un cuvânt, creațiunile pe care le realizează vocațiunile".

Între vocația religioasă și celelalte vocații, este o remarcabilă deosebire, pe care e bine să o menționăm, înainte de-a trece mai departe. Și anume, în timp ce originalitatea omului de vocație stă în varietatea și înmulțirea valorilor; originalitatea omului de vocație religioasă constă în unificarea și adâncirea valorilor religioase.

Prin ce fel de manifestări se poate cunoaște vocația unui popor? Autorul ne spune că „vocațiunea unui popor se cunoaște din contribuțiune pe care el a adus-o la fondul etern al operelor de cultură". Odată stabilit acest adevăr, e bine să ne 'ntrebăm care este vocația poporului Român? In acest sens, s'a vorbit despre diferite vocații, care au fost atribuite Românilor. Astfel, vocația de-a fi mijlocitori între civilizația orientului și a occidentului, despre vocația Românilor de-a continuà civilizația Bizanțului, pentru politică, poezie, sport, fără să

ajungi aproape a atribui Românilor toate vocațiile posibile. Ori, între manifestările curat psihologice ale sufletului românesc și vocația sa, e deosebire. „Vocația Românilor începe unde sfârșește psihologia Românilor".

Privind din punct de vedere cultural, viața trecută a românilor, vedem că, contribuțiile acesteia, la fondul culturii universale, se datoresc muncii anonime a poporului și foarte puțin muncei individuale. „La Români, virtualitățile vocaționale se realizează aproape exclusiv prin colaborarea colectivă a mulțimei, sau cel mult, prin o expresivitate exemplară'. Aceasta, vorbind despre trecut. Dar pentru viitor nu se va produce o schimbare de orientare? Sunt pesimiști, care nu cred în posibilitatea unei mutațiuni spirituale prin originalitatea indivizilor, la noi. Ceiace nu putem crede, privind lucrurile obiectiv. Sunt nenumărate argumente, pentru combaterea acestei tendințe de-a nesocoti valorile proprii ale poporului nostru. Autorul crede că, cultura neamului românesc, începe să între în condiții normale de desvoltare. Despre vocația Românilor se va vorbi din clipa în care se vor pune în valoare a vocațiilor individuale.

D. Rădulescu-Motru se întreabă:

„Vor avea Românii vocația să contribue la realizarea unor idealuri universale, sau vor realizà ei numai idealul culturei lor naționale? D-sa crede că între religiozitatea extrem de spirituală a vechilor locuitori ai Daciei și tradiția Romei, pe deoparte și trecutul istoric mai apropiat, pe de altă parte; se vor hotări vocațiile viitorilor tineri români. **V. Mărgineanu.**

FOLCLORUL ŞI ETNOGRAFIA IN EDUCAȚIE

Istoria. Pentru primile clase se întemeiază pe legende. Va trebui aplicat principiul localizmului, începând învățarea istoriei cu legendele locale. Dragoş Vodă este o legendă medievală ce să întâlneşte aproape la toate popoarele sub forma unei poveşti cu un prinț vânător care întemeiază o țară. Mânăstirile »Dintr'un lemn« »Putna« Vod'ța etc. au toate legendele asemănătoare cu altele ale altor popoare astfel de legende a cules odinioară Neculcea, deasemenea dela călătorii străini ce au trecut mai demult în

ţara noastră credinţe, legende moravuri. Dacă spre exemplu vrem să dăm copiilor iluzia vremii lui Mihaiu Viteazu s'au Ştefan ce Mare avem nevoie de folosirea folklorului! Prin părţile Braşovul lui am găsit însumi o baladă frumoasă în care e vorba de D-l Muntean Radu-Şerban Basarab, urmaşul la domnie a lui Mihaiu Viteazul. În această baladă, e vorba de întâlnirea lui Radu Şerban cu un cioban român dela Zărneşti (Radu Şerban mergea cu oastea la luptă contra voevodului Maghiar Moise Szekely, şi întrebându l cum trăeşte lumea pe aici, i-a spus că rău din cauza Ungurilor şi că tot mai bine le-ar fi Ardelenilor, o stăpânire de aceiaş limbă Apoi continuă cu victoria lui Radu Şerban, la Stupini, (localitate lângă Braşov) contra lui Moise Szekely. E drept că adevărul istoric e puţin alterat dar se poate folosi. Ar fi interesant să ştim din culegerea folklorului ce răsunet a avut răsboiul neatârnării în Ardeal şi mai ales în centrele minioritate, legendele poporale ar fi o puncte de legătură între înţelegerea sufletelor a două popoare.

In ceiace priveşte arta poporală în călătoriile mele pe care le-am făcut prin ţară, unde am inspectat şcolile şi chiar din clasele mai de seamă dela sate, am găsit adesea tablouri cu; madone italiene, cuconiţe cu umbreluţe jucând tango. Desigur că aceasta e un punct ruşinos şi vina o poartă statul, care nu s'a îngrijit să se popularizeze notivele noastre naţionale. Am găsit adesea nu numai lucruri de prost gust dar multe care revoltă orice suflet simţitor.

Eu am multe albume de artă populură din Italia. Italienii ştiu mult mai bine ca noi să-şi preţuiască arta populară, naţională nu numai atât, ei respectă şi în ceiace priveşte arta populară, principiul regionalismului. Nu e permis de exemplu la Veneţia şi Fiume motive de artă populară din Sicilia. In părţile Milanului, Romei, Neapolului, toate regiunile îşi au motivele naţionale. La noi când privesc adesea unele caricaturi mă cuprinde revolta. Adevăratele costume naţionale româneşti sunt cele dela Sălişte, Banat, Breaza Năsăud, Vâlcea etc.

Dacă la şcoală faceţi un cântec popular îl veţi auzi seara sau dimineaţa cântându-l copii singuri. Trepue sâ folosim aceasta aptitudine ereditară. Dl. prof. Breazu lucrează la o carte, care va cuprinde cântece populare dela »Nani nani« şi până la cântecile de dragoste după vârstă.

În ceiace priveşte jocurile trebue a anumită selecţie. Adesea

preferă jocuri cu totul streine ca »Rumba« care e de origină africană, în locul frumoaselor dansuri naţionale. E în toată Europa o reacţiune contra maşinismului spre munca manuală. Ar trebui să găsim ocupaţii manuale care să dea populaţiei un aport de venituri. În fiecare sat învăţătorul să studieze îndeletnicirile practice locale, să se gândească la perfecţionarea şi selecţia lor. Un Un mare viticultor al nostru Dl. Teodorescu spune că viţa noas= tră e mai bună decât cea importată, fiindcă aceasta din urmă nu se potriveşte cu solul românesc Ruşii cei de azi şi cei de ieri pentru educarea maselor au nişte agronomi cari se duceau şi se duc prin toate satele Rusiei spre a studia vechile practici ţărăneşti şi a acomoda cu ele, noi reforme ale technici agricole. Ei au în acest sens, importante anchete pe care l=am putea folosi şi noi, pentru învăţământul complimentar. Copiii apreciază îndeletnicirile practice ale adulţilor prin jocuri şi jucării. Uneori practica a dis= părut însă s'a păstrat în joc. S'a încercat de către psihologi şi pedagogi să se cunoască individualitatea copilului prin ajutorul testelor. Funcţiunile psihice, sunt însă extrem de complicate şi din această cauză valoarea testelor e relativă. Italienii cari sunt mai tradiţionalişti şi mai puţin technicieni, s'au ridicat şi contra d=nei Montessori, cerând să se întoarcă la jocuri.

Acum vreo 10—15 ani m'am apucat şi am studiat vre=o 110 jocuri, cele mai multe jocuri de atenţie, de precizia ochilor, mâinilor, picioarelor, de întărirea auzului (baba oarba, unde eşti chinuită etc.), jocuri inventive (şoarecele şi pisica, vânătorii), jocuri de reminiscenţă istorică; jocuri intelectuale; jocuri de ordine. Turca e un bun joc pentru educarea agilităţii şi preciziei; Jocul de=a capra pentru educaţie sprintenelii, ţânţarul joc de imaginaţie.

Pentru educaţiia copiilor sunt foarte bune păcălelile şi fră= mântările de limbă. Eu am colectat vreo 60. După o lecţie de gramatică sau Aritmetică, dacă venim cu glume, ghicitori, păcăleli producem copiilor o recreere, o destindere a muşchilor. Frămân= tările de limbă sunt cel mai bun remediu contra bâlbăelii.

Pedagogia Folkloristică, românească este destul de bogată. Italieni au pus=o în cărţile de şcoală. Dacă noile reforme nu le vom acomoda tradiţiei, degeaba vom face legi, degeaba vom scrie cărţi. Dvoastră învăţătorii trebue să studiaţi tradiţia satului în care profesaţi: Nădăjduesc ca la începutul anului acesta să avem o revistă unde să adunăm şi să alegem folklorul necesar educaţiei. Dacă această revistă nu va putea lua fiinţă aş dori să avem câteva centre în ţară unde să se experimenteze folosirea folklorului în şcoale. Unul din aceste centre aş dori să fie aici în Braşov unde este punctul de legătură între România veche şi România nouă.

Nicolae Urian.

CRONICA MĂRUNTĂ

— *Inv. înaintaţi gr. II.* — Printre colegii reuşiţi la ex. gr. II. este şi fratele Iordache Popa, a cărui nume a fost omis şi la a doua rectificare, din pricină că nu avem un tablou oficial, ci i-am cules şi identificat cum am putut de prin ziare. Dacă mai este vreun coleg care ar fi fost uitat şi de data aceasta îl rugăm să nu se simtă neîndreptăţit, ci să ne atragă luarea aminte.

— *Adunarea extraordinară a învăţătorilor hunedoreni a protestat împotriva reducerii salariilor.* — La 26 Februarie a. c. s'a ţinut la Deva, în localul Casinei, adunarea generală de protest a învăţătorilor din acest judeţ, împotriva reducerii salariilor şi a altor nedreptăţi care ni s'au făcut.

Adunarea s'a deschis pe la orele 10, a fost prezidată de d-l S. Jula preşedinte, care în cuvântarea sa de deschidere a arătat scopul adunării şi că astfel de adunări se ţin în toate capitalele de judeţ fiind organizate de centru.

Discuţiile au ţinut până târziu, în tonul unei perfecte solidarităţi. Au luat cuvântul d-nii Jula, David, Rada, Părău, Pavel Lazăr, Creţu, Constantinescu, Golumbeanu, Dubenschi, Fotescu, Negulescu ş. a. Dupăce s'a veştejit atitudinea celor cari în parlament au votat pentru reducerea salariilor şi a celor ce prin gesturi negândite slăbesc solidaritatea noastră, hotărîndu-se ca toţi aceştia să fie trecuţi *pe lista neagră şi să fie boicotaţi de întreg corpul didactic.*

S'a protestat împotriva tuturor neîndreptăţirilor ce ni-se fac prin reduceri, neplata grad. şi avansărilor, contra creierii de categorii privilegiate. S'a cerut respectarea unui minim de salariu, întrarea în legalitatea, precum şi alte multe revendicări cari se cer de atâta vreme.

Adunarea a exprimat toată increderea şi ataşarea neclintită a învăţătorilor pe lângă d-l Ţoni şi conducerea centrală, cerându-i ca să uzeze de toate mijloacele cunoscute până acum, dar asigurându-l, că în caz de lipsă învăţătorimea cu tot regretul, se va vedea nevoită a recurge şi la alte mijloace mai grele. Pentru moment s'a hotărît să se facă pregătiri cât mai mari pentru congresul *extraordinar de protestare* proectat în primăvară la Bucureşti cu unanimitate s'a hotărît ca fiecare coleg să contribue cu 100 lei din salarul pe Febr. pentru a se putea trimite cât mai mulţi delegaţi la congres. P.

— *Dela Căminul cultural Peşteana.* — In ziua de 19 II. a. c. cu prilejul cercului cultural, în sala festivă a şcoalei din Peşteana, s'a dat o foarte bine reuşită serbare şcolară sub conducerea d-lui E. I. Cioroianu cu un program foarte bogat: coruri, recitări, o piesă: Orfana, jucată sub conducerea d-nei Ana E. Cioroianu. D-l E. Cioroianu a rostit cuvântul de deschidere, iar conferinţe au ţinut d-ra Vasilescu, apoi despre gospodăria săteanului d-l E. Cioroianu. Foloasele înv. d-l Sârbu. La serbare au participat foarte mulţi săteni din Peşteana şi împrejurimi. P.

— *Ce-i cu reţinerile dela Casa Corpului didactic?* — Colegul Pavel Lazar, preşed. subsecţiei Brad, ne atrage atenţiunea asupra reţinerilor cari se fac de către Casa corpului did. Intr'adevăr, d-sa are dreptate. Din salariile restante pe 4 luni, s'au făcut reţinerile cuvenite si în recipisele de depozit s'au trecut numai restul ce am mai avea de primit. Acum ce se întâmplă? Casa corpului didactic din salariile ce primim acuma reţine şi sumele reţinute odată la salariile în restanţă şi astfel reţinerile sunt duble pe 4 luni. Pentru a nu se face astfel de încurcături regretabile, rugăm atât asociaţia noastră generală cât şi conducerea casei corpului didactic să ţie seamă de această rugăminte a membrilor săi şi să încunjure această nedreptate, care ne prejudiciază în drepturile noastre.

— *Recomandăm colegilor înv.* pentru serbările ce fac pe sate, piesele d-lui I. Sântimbreanu colaboratorul nostru care sunt următoarele:

1. Societatea micuţilor binefăcători, pentru şcolari.
2. «Sentinţa Provedinţii», patriotică, pentru şcolari.
3. «Căciula», comedie în 3 acte, pentru popor.
4. «Cojocul blestemat», comedie într'un act, ptr. popor.
5. «Pocăitul», dramă în 4 acte, foarte instructivă, pt. popor.
6. «Doi surzi» comedie într'un act, pt. popor.

Se pot comanda prin toate librăriile din Deva sau dela autor tot în Deva.

ORDINE CIRCULARE.

No. 5443—932. — Vă rugăm ca atunci când vi se prezintă facturi ce poartă pe ele menţiunea, că plata se face prin creditare, să pretindeţi timbrarea lor conform legii timbrului.

No. 5468—932. — Fiind informaţi că în majoritatea cazurilor şcolile şi bisericile exploatează terenurile ce li s'au afectat

prin arendare la săteni sau în dijmă, schimbând în felul acesta cu destinaţiunea prin crearea acestor rezerve.

Ministerul Agriculturii având indatorirea de a veghea aplicarea strictă a dispoziţiunelor legii agrare şi de va constata ca în viitor şcolile şi bisericile vor continua în contra dispoziţiunilor legii agrare, exploatând terenurile prin dijmă sau arendare şi nu vor cultiva terenul, după un plan de cultură raţional, va fi nevoit să ridice folosinţa terenurilor acordate şi a le da la improprietărire îndreptăţiţilor care în majoritatea cazurilor au rămas într'un număr apreciabil nesatisfăcuţi.

Comunicându-Vă cele de mai sus veţi pune în vedere şcolilor din acel judeţ, ca terenurile cu care au fost împroprietărite să fie cultivate după normele de exploatare practice date de Ministerul Agriculturii şi Domeniilor prin şcolile ce a înfiinţat etc.

Nr. 426—933. — Toţi învăţătorii numiţi cu titlul prov. pe 1 Octomvrie 1932 în judeţul nostru, cari până în prezent nu şi-au întocmit statul personal dacă nu vor avea la 1 Martie a. c. statul în 2 exeplare depus la Revizoratul şcolar, li se va reţine salarul pe luna Februarie şi vor fi raportaţi Inspectoratului pentru pedepsire.

Asemenea se va proceda şi contra celor vechi cari nu au statul personal la oficiul nostru.

727—933. — Vă comunicăm mai jos adresa Casei de Economii a Corpului didactic:

Vă rugăm să comunicaţi membrilor Casei că ratele incasate după terminarea împrumuturilor sunt reţinerile ce lipsesc pe lunile în care nu s'au plătit salariile şi nu rate încassate în plus din din greşeală cum cred d-nii membrii.

515—933. — D-l Gh. Oprescu-Grindaşi, învăţător la şcoala din Valea-Măcrişului, jud. Ialomiţa, a publicat lucrarea «Ceasuri de şezătoare» culegere de bucăţi potrivite pentru şezătorile copiilor. Cartea are o prefaţă scrisă de d-l prof. S. Mehedinţi (preţul 40 Lei) cu rabat de 30%.

Se recomandă şcoalelor.

685—933. — Vă facem eunoscut că Ministerul recomandă pentru Cercurile culturale lucrarea d-lui I. F. Buricescu «Indrumări metodice».

618—933. — Onor. Minister cu ordinul Nr. 19.926—933 comunică următoarele:

Pentru examenul de înaintare al învăţătorilor, dela 20 Martie, Ministerul recomandă următoarele lucrări:

1. G. G. Antonescu, Pedagogia generală.
2. G. G. Antonescu, Educaţie şi cultură.
3. I. C. Petrescu, Metode pentru studiul individualităţii.
4. I. C. Petrescu, Şcoala activă.
5. C. Rădulescu-Motru, Vocaţia.
6. Simion Mehedinţi, Altă creştere.
7. Vladimir Ghidionescu, Higiena şcolarului.
8. Iosif Gabrea, Individualizarea învăţământului.
9. I. Nisipeanu, Religia pentru copii.
10. F. Ştefănescu-Goagă, Selecţia capacităţilor.
11. Stanciu şi Iorgu Stoian, curente noi în pedagogia contimporană.
12. Stanciu Stoian, Din problemele localismului educativ.
13. Marin Niculescu, Spiru Haret.

Candidaţii la examenul gr. II. pot să-şi aleagă 4 din aceste cărţi pe cari le vor studia bine şi vor fi examinaţi numai din acestea. Vor fi examinaţi şi din materia de pedagogie generală, didactică şi metodică, predate şi la şcoalele normale.

511—933. — Dl Mihail Vulpescu prof. de muzică şi autor al mai multor lucrări în specialitatea folklorului muzical şi tradiţional românesc, a tipărit *„Cântecul popular românesc"* 300 pagini — peste 100 clişee cu muzică de cântece populare, de pe întreg ţinutul românesc.

Ministerul o recomandă pentru bibliotecile şeoalelor primare.

La tipografia «Oltenia» str. Imperială Nr. 2 cu preţul de 240 Lei.

776—933. — Avem onoare a vă face cunoscut, că Ministerul cu ordinul Nr. 15599/933 cu privire la învăţătorii cari cer înscrierea la examenul de înaintare la gr. II., sesiunea Martie 1933. a dispus:

Se socotesc înscrişi la examenul de înaintare de gr. II. din Martie 1933, toţi învăţători cari până la 1 Martie 1932, au servit 3 ani de funcţionare cu titlu definitiv.

Cei căzuţi la examenul de înaintare la gr. II. ţinut în Ianuarie 1933, pot fi admişi la examen fără inspecţie specială.

468—933. — In urma adresei Societăţei pentru protecţia animalelor, prin care arată dorinţa de a se insufla copiilor dragostea pentru natură şi sentimente pentru tot ce este vietate, Vă facem cunoscut că, Ministerul a aprobat să se înfiinţeze de către dir. şc. pr. Asoc. şcol. cu scopul de a se propovădui printre elevi, protecţia naturei şi mila pentru vietăţi.

Vă înaintăm şi un Statut al unei asemenea asociaţiuni, ce urmează a se înfiinţa.

Se înfiinţează cu elevii şcoalei primare «Societatea pentru protecţia animalelor, florilor şi arborilor».

Societatea inumără membrii activi toţi elevii şcoalei dela cl. I. la clasa IV., precum şi orice flăcău sau fată din sat ce-şi ia obligaţia să respecte întocmai poruncile ce urmează.

1. Nici un membru al Societăţii nu va lovi nici un animal nici nu va înjura, nici nu-l va blestema.

2. Nu va chinui jucându-se nici un fel de vietate.

3. Nu va prinde păsărele, nu va umbla după pui şi cuiburi

4. Va apăra oricând orice vietate căzută în mâna vre-unui copil rău.

5. Va ruga părinţii să nu bată şi să nu puie mari greutăţi pe vite.

6. Va îngriji de hrana şi curăţenia vitelor de lângă casă.

7. Fiecare membru va distruge măcar un cuib (numai cu ouă) de cioară, această pasăre fiind răufăcătoare. Nu-i admis a se atinge de un cuib în care au eşit pui însă.

8. Fiecare membru va sădi măcar un pom sau copac în această primăvară şi îl va îngriji în curtea sa. Cei mai mari trebue să înveţe altoirea.

9. Nu va rupe crengile, nu va svârli cu beţe după fructele pomilor.

10. Va lua parte în echipele de distrugere a omizilor care mănâncă frunzele pomilor şi aceştia se usucă.

11. Va sădi flori ce înseninează sufletul.

12 Nu va rupe mlădiţa celui mai sălbatec arbore.

13. Va denunţa celorlalţi membrii pe cei care nu se supun acestor porunci, va căuta să-l îndrepte şi la urmă îi vor scoate din mijlocul asociaţiei, dela orice fel de joc şi petrecere a ei.

14. Toţi membrii vor asculta orice ordin al şefului societăţei, pentru deprinderea acestor bune obiceiuri.

619—933. — Avem onoare a vă comunica ordinul Nr. 45.832/1932 al Minist. Instr., Casa Şcoalelor:

Prin art. 217 din legea pentru organizarea şi funcţionarea acestui Departament, se prevede că fondurile comitetelor şcolare se vor depune la Casa de depuneri şi Consemnaţiuni.

Având în vedere că secţiunea economiilor din susnumita Casă s'a transformat într'o Casă Autonomă cu numele de *„Casa*

naţională de economii şi Cecuri poştale" şi că prin noua lege a ei publicată în Monitorul Oficial Nr. 247 partea din 21 Octomvrie 1932, s'a creiat o serie de avantagii pentru fondurile comitetelor şcolare ce s'ar putea depune spre fructificare şi anume:

1. Depunerile sunt nelimitate pentru persoanele juridice şi organizaţiunile culturale, profesionale, binefacere (art. 14.)
2. Depunerile şi dobânzile lor sunt garantate de Stat.
3. Sumele depuse nu pot fi proprite sau urmărite; (art. 6.)
4. Se bonifică întregei sume depuse o dobândă care anul acesta este de 41/2%.
5. Prin faptul că Instituţia primeşte şi restitue economiile depuse prin intermediul celor 1850 oficii poştale din întreaga ţară, înseamnă pentru comitetele şcolare că pot beneficia de cea mai numeroasă şi răspândită reţea de sucursale pe care o poate avea în ţara noastră, vre-o instituţie.

Deasemenea prin înfiinţarea de către acea Casă a serviciilor de cecuri şi viramente înseamnă un avantaj enorm pentru comitetele şcolare cari vor putea face viramente şi transferări de numerar prin singurul şi cel mai bine organizat serviciu de acest fel la noi.

In baza avizului Contenciosului Ministerului aprobat de către D-l Miministru, comitetele şcolare sunt autorizate să depună fondurile nu numai la Casa de depuneri şi la Banca Naţională ci şi la Casa Naţională de Economie şi Cecuri poştale.

Insp. Şef, (ss) V. Seni. Şeful Secţiei (ss) E. Pantea.

S. Rev. şcolar, *I. Macarie.* Şeful cancelariei, *Câmpean.*

DELA ADMINISTRAŢIE

Am primit câte 50 lei de persoană cu abonament la revistă pe timpul dela 1 Sept. 1932 şi până la 28 Febr. 1933 dela colegii următori:

Prin d-l Simion Baloşiu înv. din Brad am primit 2900 (douămiinouăsute) lei dela următorii colegi din circumscripţia de plată IV. Brad: S. Baloşiu, P. Lazar, A. Buşa, P. Matieş, Z. Lucaciu, I. Dămian, Lazar O., Fl. Buldur, C. Safta, I. Mârşu, O. Stoica, I. Mateeş, E. Marcu, A. Rusu, V. Şortan, N. Croitor, P. Oprişiu, I. Cioban, Bobar Roman, A. Circo, M. Popa, M. Buldur, C. Macrea, El. Oprean, M. Trufaş, I. Uibariu, O. Nişca, I. Fodor, I. Brădian, A. Borza, Gh. Stan, S. Ardeu, P. Pătroescu, E. Camber, L. Lazar, R. Borza, I. Mihoc, A. Burza, I. Dobrescu, G. Pletea, C. Buglea, I. Oancea, I. Radu, I. Mihăilă, I. Albu, I. Clej, Al. Costangioara, R. Burz, T. Lungu, T. Mihai, M. Baloşiu, I. Blăgăilă, L. Suciu, I. Krippner, Tr. Ştefan, I. Valea, Oct. Neagu şi Olivia Cruciu.

Adresa destinatarului:

D......... Nicolae Bembea învăţător

Com. Sibiel

Jud. ~~Hunedoara~~ Sibiu p. Săliste

CONVOCARE.

D-nii membri ai subsecţiei asoc. învăţătorilor din plasa Petroşeni sunt convocaţi **în adunare generală de constituire,** pe ziua de Duminică 2 Aprilie 1933, ora 10, în localul şcoalei primare Nr. 1, Petroşeni.

Din încredinţarea preşedintelui judeţean

(ss) *Al. David.*

Prin d-l Al. Constantinescu înv. din Hunedoara am primit 2850 (Douămiioptsutecincizeci) lei dela următorii colegi din circumscripţia de plată VII Hunedoara: A. Constantinescu, I. Mureşan, Gh. Tarcea, I. Brâncovean, V. Nemeth, V. Geavu, M. Nanasi, O. Ionaş, I. Valicov, E. Ţintea, O. Panţuru, M. Albineţi, C. Radu, T. Gheorghioane, N. Braşoveanu, H. Paţica, P. Cutean, I. Brăză, N. Solomon, A. Toma, A. Marcu, C. Zamfir, I. Novac, Gh. Manolescu, N. Manta, A. Dragotă, Gh. Marinescu, Gh. Constantin, D. Cojocariu, I. Florea, N. Borcan, S. Borlea, I. Minulescu, I. Henţia, N. Rusan, A. Ghişoiu, R. Drăghici, S. Cincescu, I. Baciu, E. Ebergenyi, Gh. Ienăşescu, Gh. Ioniţă, I. Radu, N. Cristoi, Z. Lagher, V. Zăvoian, I. Popa, D. Dima, C. Bârsan, M. Suciu, A. Mihuţ, E. Colop, O. Chira, M. Alic, S. Rusu, V. Sâmbătean şi Maria Licher.

Prin d-l Sabin Jula înv. din Simeria am primit 450 (Patrusutecincizeci) lei dela următorii colegi din com. Simeria: S. Jula, I. Pop, S. Körmötzi, A. Gola, Iulia Andel, E. Csüros, I Morţun, N. Iordăchescu şi I. Boşcăneanu.

Prin d-l Nica Savu înv. din Ilia, am primit 239 (Douăsutetreizecişinouă) lei abonament la revistă pentru anul şc. 1931—1932 câte 50 lei de persoană, pentru învăţătorii următori din circ. de plată No. VIII. Ilia: E. Boboc, V. Stroe, N. Pătrăşcoiu, Fl. Zamfir şi V. Crişan.

Din circ. VIII. Ilia, 1500 (unamiecincisute) lei dela colegi: Nicu Savu, N. Bogdan, I. Orbonaş, Marin Dinca, C. Răsădian, E. Boboc, A. Hobeanu, V. Minulescu, I. Dan, Achim Nicula, E. Goţiu, V. Stroe, Stanciu Vasile, Constantin Ioan, Gh. Cugler, I. Olariu, Gheorghe Lică, Florea Zamfir, Andronic Peică, N. Pătrăşcoiu, V. Crişan, C. Ghisa, Gh. Crişan. Maria Barbu, I. Cauc, N. Rău, V. Pop, Aug. Rusu, Nicolae Tătăranu şi Grigorie Calafeteanu Dâmboviţa-Dobra.

Tiparul Tipografiei „Jiul Cultural", Petroşeni, Str. Regele Ferdinand No. 59.